

1999

SLAVOMÍR BARTOŇ

narozen 22. ledna 1926 v Lipůvce u Brna
zemřel 16. ledna 2004 v Brně

hokej

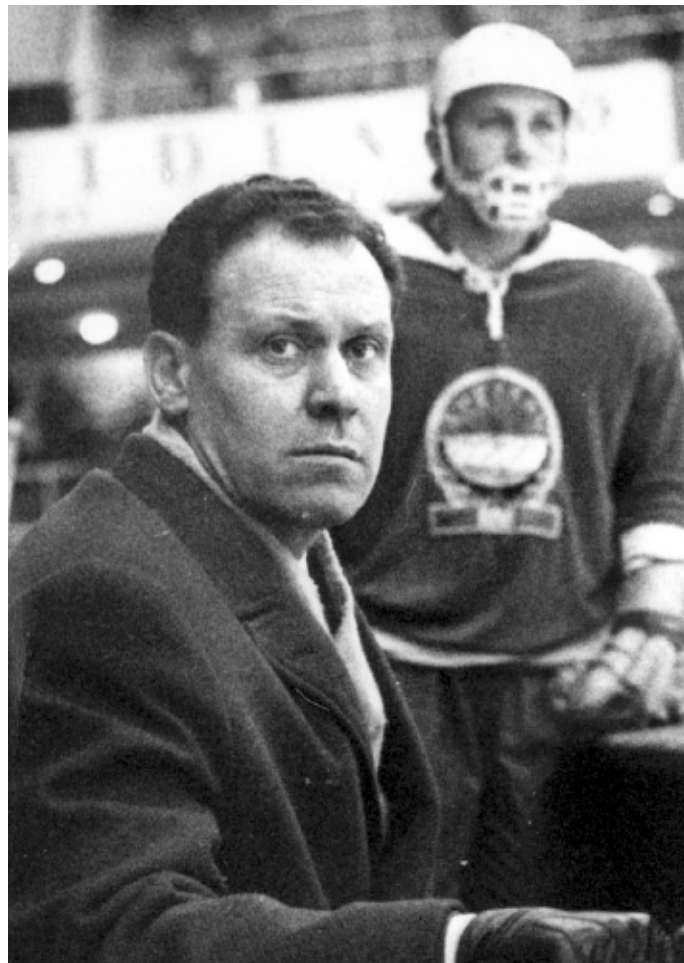
- šestinásobný mistr republiky
- startoval na dvou zimních olympijských hrách 1952 a 1956
- účastník šesti hokejových mistrovství světa (1952, 1953, 1955-1958)
- v ligové soutěži odehrál 13 sezon, 210 zápasů, nastřílel 186 branek
- v hokejovém národním týmu sehrál 63 utkání a vstřelil 59 branek
- na mistrovství světa získal dvě bronzové medaile (1955 a 1957)

– hráčská kariéra: 1942-1946 Černá Hora, 1946-1948 Harnach Brno, 1948-1950 a 1952-1953 SK Židenice, 1950-1952 ATK Praha, 1953-1961 Kometa Brno

– trenérská dráha: 1962-1964 Cortina d'Ampezzo a reprezentace Itálie, 1964-1965 Gottwaldov, 1967-1968 a 1974-1978 České Budějovice, 1969-1972 Cortina d'Ampezzo, 1972-1974 a 1980-1981 Ingstav Brno, 1978-1980 reprezentace Polska, 1981-1982 Žďár nad Sázavou, 1982-1984 Hodonín, 1984-1985 Nitra, 1985-1990 Cortina d'Ampezzo

fotbal

– hrál první ligu za SK Židenice (1947-48) a ATK Praha (1950-52)

Slavomír Bartoň

BARTOŇ ODOLAL ITALSKÉMU VÁBENÍ

V Itálii by měli Slavomíru Bartoňovi postavit pomník, neboť v zemi vynikajících lyžařů, cyklistů a hlavně zaslíbené fotbalu a basketbalu se zasloužil jako trenér o rozmach a popularitu hokeje. Po skončení sportovní kariéry si obušoval své trenérské teoretické znalosti přímo v praxi v Cortině. Pod Dolomity zavítal v trenérské roli v roce 1962, déle než dva roky mu tehdejší předpisy pobyt v zahraničí nepovolily. Do Itálie se vrátil o pět let později a znovu pozvedl úroveň tamního hokeje natolik, že se trpaslík postupně dotahoval na hokejové velmoci.

Víc než mnohokrát mu na Apeninách říkali: „Slávo, zůstaň u nás. Budeš milionář, v nejhorším ministr...“ Dostal i nabídku k sňatku od jedné krásné a bohaté italské hraběnky. Neakceptoval ji. Mohl žít v blahobytu a přepychu. Pouto domova ale pro něj bylo silnější. Kraj pod Pálavou mu totiž přirostl k srdci. Na Vrbici si pořídil chaloupku, kde trávili v důchodovém věku většinu času. Po odchodu do penze vyplňoval svůj volný čas tím, že dělal ve Vrbici cestáře a staral se o vymezený kus silnice směrem do Kobylí. Později se už věnoval pouze přírodě, pobytu na zdravém vzduchu. Vrbice byla jeho únikem z nezdravého a bláznivého ruchu městské civilizace.

V Kuřimi, severním směrem od Brna, začínal Slávek Bartoň se sportem, ale také s botanikou. Jako fotbalistu ho brzy koupili do Brna za tolik, kolik stál nový plot kuřimského hřiště. Pokud jde o Slávkovu zálibu v rostlinkách, lávu zájmů uvolnilo poutavé vyprávění tišnovského profesora Šmardy. Stačila zmínka, že se mezi železničními pražci občas ujme exotické semínko, které při soustavném hrkání vagonů vypadne z nezpracované ovčí vlny z Austrálie nebo z Nového Zélandu.

Na rybníku v Kuřimi také začínal s prvními hokejovými krůčky. Jako kluk byl kvítko z čertovy zahrádky. Peníze na vlak do tišnovského gymnázia proměnil za kovbojky. Ty četl při úprku k prvnímu školnímu zazvonění na zvláště zkonstruovaném zařízení, které měl namontované před sebou.

Slávek byl zprvu planý stromek, měl však ochotu vstřebávat kolem sebe moudrost jiných. Byli to dobří sadaři. Mít radost z práce mu zřejmě narouboval jeho otec, slévač, který kategoricky odmítl jít dělat na vysoké úřednické posty. Tehdy se to moc nosilo.

Venkovsky rozmáchlého, ale silného a rychlého chasníka na bruslích si všimli v sousední Černé Hoře, kde od svých šestnácti let v prů-

Bartoň v akci proti ruským hokejistům.

běhu druhé světové války v zimě Slávek s chutí střílel góly do sítí soupeřů. Rok po válce už zářil v barvách Harnachu Brno, v roce 1948 přestoupil do SK Židenice. Správný venkovský kluk musel hrát dobře i fotbal, v létě jej míč provázel ve všech volných chvílích. Nebylo tedy divu, že se začal objevovat na konci čtyřicátých let v prvoligové sestavě fotbalové Zbrojovky Židenice. Tenkrát se kladl hlavní důraz na jemnou fotbalovou techniku, přesnou přihrávku, krásnou kombinační akci. Vesnický samorost obohatil herní rejstřík fotbalových Židenic o svou další silnou stránku, nezdolnou fyzickou kondici. Vydržel běhat mnohem více, než jeho spoluhráči i soupeři. Jenže ani Bartoňova kondice a fotbalové umění nestačilo Židenicím k lepšímu, než dvanáctému místu v tabulce. Za brněnským klubem skončila už jen Považská Bystřice a SONP Kladno. A jelikož v roce 1949 sestupovaly poslední čtyři týmy, rozloučily se s nejvyšší soutěží i Židenice.

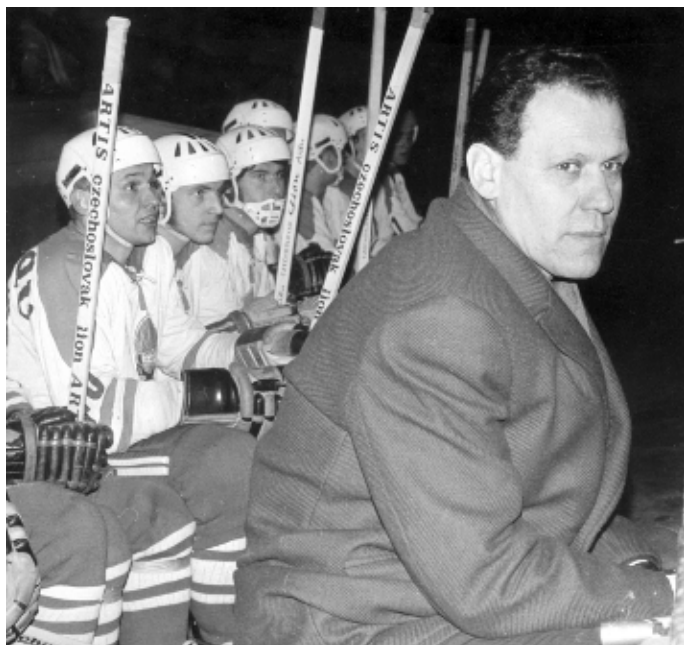
Bartoň na brněnské střídačce Ingstavu.

Roky vojny si Slávek odkroutil v ATK Praha. V zimě s bruslemi a hokejkou, v létě v kopačkách. „Přišel jsem do hokejového týmu, který byl o sezonu dříve ligovým mistrem. My jsme skončili na čtvrtém místě“, vzpomíná Bartoň na svůj začátek v pražském ATK. Těsně před jeho příchodem hvězdný kádr ATK notně prořídil, neboť po vykonstruovaném procesu s hokejisty před mistrovstvím světa 1950 v Londýně skončilo několik opor tohoto vojenského týmu v žaláři a v uranových dolech.

Bartoň neměl ve zvyku odpočívat. Hokej ještě nebýval celoročním sportem, ale pouze zimní záležitostí. Proto hokejisté v létě hráli fotbal, nebo tenis. Někteří stačili obě odvětví zvládnout tak

dobře, že patřili ke špičkám. Stačí připomenout tenisového umění Vladimíra Zábrodského, hokeji se v zimě věnoval na kvalitní úrovni i vítěz Wimbledonu Jaroslav Drobný. A fotbalistů, kteří hráli výborně hokej, by se dal napočítat celý zástup.

Jak se rozpustil led a skončila hokejová sezona, tak Slávek Bartoň oblékl fotbalový dres a nazul kopačky. V prvoligovém fotbalovém ATK byli jeho spoluhráči Pluskal, Hertl, výborný střelec Pažický. „Vojenská sportovní leta byla dobrým odrazovým můstkem do mé další kariéry“, vzpomíná Bartoň, jenž po svléknutí vojenského sukna zamířil zpět do prvoligové hokejové Zbrojovky. V jejím dresu odehrál pouze sezonu, neboť neunikl vábení nově založené Rudé hvězdy Brno, kde patřil k základním pilířům budoucího jedenáctinásobného mistra.

Při koučování brněnského Ingstavu.

Hokejová Kometa rychle nabrala hvězdný kurs a sbírala jeden titul za druhým. Logicky tedy základ klubového týmu tvořil i jádro reprezentace. Trenéru tehdejšího národního týmu Jiřímu Tožičkovi padl Bartoň do oka už při jeho působení v ATK Praha, svou premiéru na mistrovství světa a olympijských hrách si Slávek odbyl v roce 1952 v norském Oslo. Druhá útočná řada Rejman, Bartoň, Sekyra vynikala nejen přesnou kombinací, ale také nebývalou produktivitou, což dokumentuje dvacet branek v soupeřových sítích. Bartoň a Sekyra zaznamenali každý po osmi brankách a Rejman dal čtyři góly. Z jednotlivců byl lepší pouze Vlasta Bubník s devíti úspěšnými zásahy

Také o rok později, ve švýcarském Curychu, hrála Bartoňova řada ve stejném složení a Slávek s Rejmanem nastříleli po šesti brankách. Jenže reprezentační tým ze šampionátu po úmrtí tehdejšího prezidenta Klementa Gottwalda předčasně odstoupil a výsledky československého týmu byly anulovány.

Zranění vyřadilo Slávka z mistrovství světa 1954. O rok později v Německu se již objevil ve středu první útočné řady a na křídlech měl spoluhráče z Komety Bubníka a Dandu. Brněnská trojka střílela góly jako na běžícím pásu a obránci soupeřů byli často bezradní. Bubník se stal se sedmácti góly nejlepším střelcem

mistrovství světa, Bartoň byl v tomto hodnocení s jedenácti góly čtvrtý. Po sérii absencí a čtvrtých místech konečně dosáhli českoslovenští hokejisté konečně na bronzovou medaili a nemalou zásluhu na tomto úspěchu měli zejména Vlastimil Bubník se Slávkem Bartoněm.

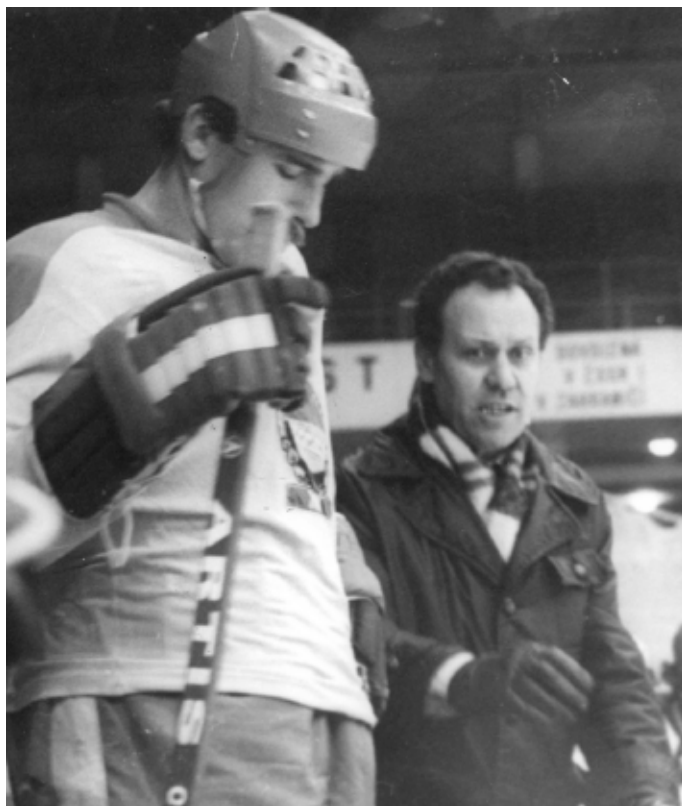
Jako červená nit se prolíná Bartoňovým hokejovým životem italské středisko zimních sportů Cortina d'Ampezzo v Dolomitech. Jeho první setkání s Cortinou, při olympijských hrách v roce 1956, bylo hodně smutné. „Prý byla Cortina černou skvrnou našeho hokeje. Pochopitelně na tyto zimní olympijské hry nikdy nezapomenou, domů jsme se tehdy málem vraceli kanály. Reprezentovat byla čest, ale když se prohrálo, tak se mluvilo o hanbě,“ připomíná na odvrácenou stranu své hokejové kariéry Bartoň.

Co se vlastně při olympijském hokejovém turnaji přihodilo? V předkole českoslovenští hokejisté zvítězili nad USA 4:3 a najednou začal zásluhou velké mediální propagace celý národ vidět situaci více než nadějně. Hokejové příznivce zachvátila zcela zvláštní infekce falešné sebedůvěry. V myslích fanoušků se vyhrálo dříve, než začal samotný zápas.

„Se Švédskem jsme prohráli v Cortině 0:5 a už jsme se z krize nevzpamatovali. S Američany jsme v hlavním turnaji prohráli 4:9, s Kanadou 3:6 s tehdejší SSSR 4:7. Jen Německo jsme porazili 9:3 a Polsko v předkole 8:3. „První titul olympijských vítězů získal Sovětský svaz, jehož hlavní postavou byl Bobrov. Na předcházejícím mistrovství světa hrálo Bobrovovo mužstvo ve stejném složení, prohrálo 0:5 s Kanadou a přesto tento tým nikdo nezatratil. U nás jsme málem byli zrádci národa,“ dodává Bartoň.

Tehdejší trenér reprezentace Vladimír Bouzek viděl příčiny olympijského nezdaru v mnoha souvislostech. „Cortina byla vyvrcholením hokejových omylů padesátých let. Sázeli jsme na útok a viděli v něm hlavní záchranu. K tomu jsme pokazili přípravu. Ze všeho nejvíce naši hráči potřebovali před Cortinou odpočinek. Navrhovali jsme přípravu ve Vysokých Tatrách, které jsou přibližně ve stejné nadmořské výšce jako Cortina. Ale bylo rozhodnuto, že místo do hor pojedeme na turné do Švýcarska. A místo odpočinku jsme se trmáceli od města k městu a hráli utkání. Bylo jich tolik, že se hokejem hráči přesytili a byli unaveni,“ hledal po letech trenér Bouzek příčinu olympijského výsledkového krachu.

Cortina se o šest let později stala Bartoňovým druhým domovem. Když se v roce 1962 v šestatřiceti letech loučil s prvoligovým dressem RH Brno a aktivní kariérou, převzal na několik měsíců vedení hokejové základny mládeže. Líheň brněnských talentů založil v roce 1960 tehdejší trenér reprezentace Eduard Farda. Plodů své práce

Při koučování byl Bartoň vždy temperamentní.

se však nedomáhal, neboť v lednu 1961 při cestě z ligového zápasu v Bratislavě po havárii automobilu tragicky zahynul.

Po Fardovi převzal vedení hokejové základny Bartoň. Občas ještě vypomáhal na prvoligovém ledě RH Brno v obraně a v očích do puberty dorůstajících kluků se měnil ve sportovního boha. Na trénincích učil hokejový potěr nejen sportovní základy, ale pokoušel se svým svěřencům vštěpovat i lásku k přírodě. Na letní výběhy do lesa chodíval Bartoň s botanickým klíčem, kluky učil poznávat rostlinky a sám se doučoval biologické i jazykové základy studiem kapesních příruček v tramvaji.

Trenérem hokejové základny Bartoň dlouho nezůstal, jeho životní pouť změnila lákavá nabídka z Itálie, kromě týmu Cortiny převzal Bartoň i italskou reprezentaci. Jeho píle a nadání k jazykům mu přišly vhod, neboť za pár měsíců už plyně hovořil s italskými hokejisty jejich mateřštinou. „Byla to nádherná leta. Poznal jsem dokonale italskou mentalitu, péči o sport, zvyklosti místní sme-

tánky,“ vzpomíná Bartoň na svou hlavní trenérskou štaci. Cortina pod jeho vedením sbírala tituly mistra země, dalo by se skoro říci, že se mnoho v jeho úspěších nezměnilo, neboť stejně si vedl i v Brně v Rudé hvězdě.

Bartoň byl i v trenérské profesi zatvrzelý a pracovitý. Na tomto principu stavěl svou metodiku. V Ingstavu Brno poslal všechny hráče v letní přípravě k lopatě. Byl všem sice pro legraci, jenomže z tohoto hráčského průměru vysekal ligové mužstvo. Polskou reprezentaci vytáhl na konci sedmdesátých let z průměru až do elitní A skupiny mistrovství světa.

Stejně tak i v Českých Budějovicích spřádal kombinaci selského rozumu s vědeckou erudicí: Budu-li mít tyhle kluky celé léto na zdravém jihočeském sluníčku a vzduchu, musí přece převálcovat i pražské soupeře. Už proto, že ti dýchají smog a neudělají bez auta ani krok.

To je prý poučka z pomologie; šlechtěným jablkům sice narůstá chutná dužina, jenomže plod je choulostivější. A bosí museli chodit o italském létě všichni jeho svěřenci, i když každý vlastnil několik hotelů. „To je caro amici, nejlepší akupunktura, jenže tomu vy nerozumíte...“

Tak se dostalo mnoho nejnepisovnějších českých slov do běžného slovníku snad všech tělovýchovných a sportovních odvětví Apeninského poloostrova. Leč i tak ministerstvo školství v Itálii a jejich olympijský výbor Slavomíra Bartoně dekorovaly vysokými vyznamenáními.

Bartoňovy absolutní soudy budily protitlak. Jeho nepřátelé se na něm jaksepatří udavačsky vydováděli. Jeden čas nesměl do Itálie vycestovat. Ostatně ani Itálie ho nechtěla přijmout.

Všechno se časem vysvětlilo. Slavomír Bartoň dělil svůj čas rovnoměrně mezi Dolomity a Pálavu. Později už mu zůstala jenom Pálava. Chaloupka ve Vrbici mu učarovala, poznával krásy všech místních odrůd vína, jejich palčivou chuť srovnával s italskými odrůdami. A u ochutnávek vín si jen tak pro sebe bilancoval svoji bohatou a úspěšnou hokejovou kariéru...

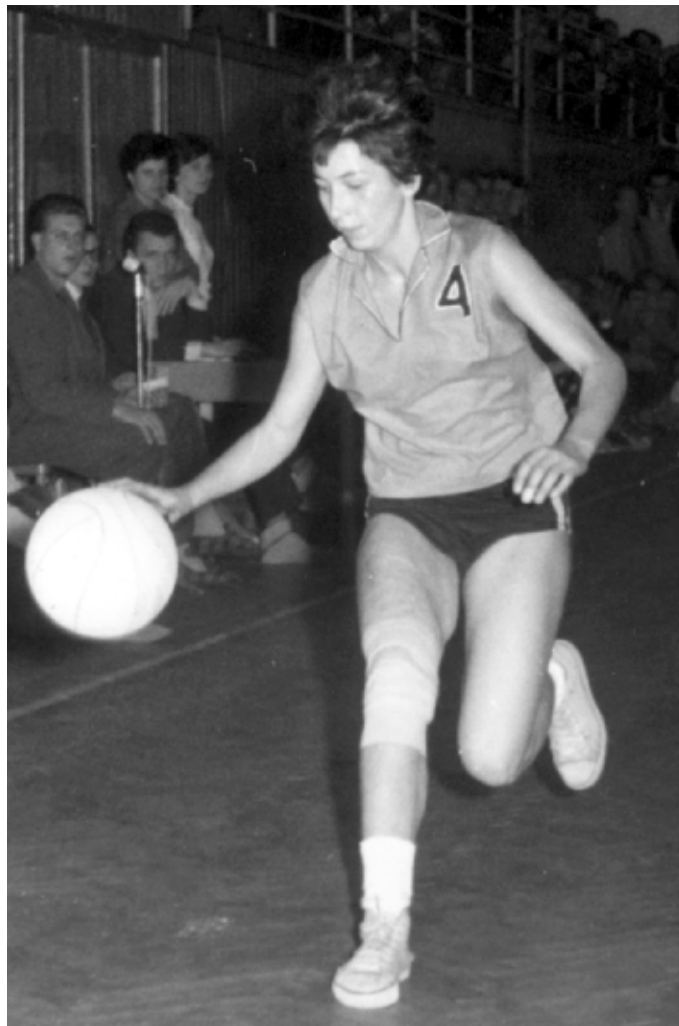
Slavomír Bartoň už bohužel není mezi námi, zemřel po dlouhé nemoci v roce 2004.

text: Jiří Pošváb, foto: archiv

VĚRA HORÁKOVÁ

narozena 8. března 1933 v Brně

- 2. místo na MS 1964, 3. místo na MS 1959
- dvě stříbrné medaile z ME 1954 a 1962, bronzové medaile z ME 1956, 1958 a 1960
- 100 reprezentačních startů
- v letech 1952 – 1954 (Žabovřesky), 1957 – 1961 (Slavia VŠ Brno), 1966 (Královo Pole) stříbrná medailistka v mistrovství republiky
- v letech 1956 a 1962 (Slavia VŠ Brno), 1964 a 1967 (Královo Pole) bronzová medaile v mistrovství republiky
- v roce 2005 uvedena do basketbalové síně slávy ČR
- hráčská kariéra: ČPK, Sokol Brno I, Sokol Žabovřesky, Univerzita (Slavia VŠ) Brno, Královo Pole. Konec kariéry v roce 1970

Věra Horáková

CO ŠAMPIONÁT, TO MEDAILE

Přestože úspěchy brněnského mužského basketbalu měly často oslnivý lesk, nedá se tvrdit, že by basketbalistky ve veletržním městě žily v jejich stínu. Od devadesátých let to potvrzují jedinečné výsledky klubové a pohled zaměřený dozadu zaznamenává zejména skvělou bilanci reprezentanek. Na medailích národního týmu vybojovaných v letech 1957 až 1964 na šesti mistrovstvích světa a řadě evropských šampionátů se totiž vždy podílely i brněnské basketbalistky a významnou postavou tohoto období byla Věra Horáková, která s přestávkou související s narozením dcery Daniely v roce 1965 oblékala střídavě dresy Žabovřesek, Králova Pole a Univerzity téměř celé čtvrtstoletí.

„V mládí jsem bydlela v Černovicích a v místním Sokole jsem dělala gymnastiku, atletiku, českou házenou a volejbal, tak jak to bylo tehdy běžné. Byla to výborná všestranná příprava pro další sportovní činnost. Pro basketbal jsem se rozhodla v kvartě, kdy na našem gymnáziu uspořádal Milan Holub nábor do Českého plaveckého klubu. Byl to můj první trenér, začínali jsme v malinké tělocvičně v Bratislavské ulici, s koženým míčem, ale s velkou chutí a s nadšením,“ vzpomíná někdejší opora Brna i reprezentace na první krůčky.

Další zastávkou tehdy ještě svobodné Věry Grubrové byl Sokol Žabovřesky. Jeho družstvo basketbalistek se řadilo k prvoligové elitě a v roce 1951 vybojovalo mistrovský titul, když v závěrečném ligovém turnaji, hraném ve Svitu, za sebou nechalo Spartu, Sokol Pražský a Sokol Žižkov. „Družstvo dovedl k titulu trenér Luboš Dobrý, který následně odešel do Prahy a po něm družstvo převzal Jiří Štaud. V sestavě byly tehdy jen brněnské hráčky: Míla Bartlová, Mirka Štaudová, Eva Helanová, Zdena Drásalová, Věra Neubauerová, Jiřina Holešovská, Lída Dohnalová a Aťa Dobrá, od kterých jsem se jako dorostenka měla co učit. Po tomto brněnském úspěchu nastala éra pražské Sparty a Orbisu a výsledkem naší velké snahy byla zpravidla jen druhá místa. Nešťastný byl pokus o obhajobu prvního místa v roce 1952, kdy jsem jako postaršená dorostenka hrála poprvé ženskou ligu. V Liberci jsme svedly se Spartou velkou, ale neúspěšnou bitvu. Na konci utkání nastaly dohady kolem koše, který padl v okamžiku závěrečného signálu, takže se zápas dohrával u zeleného stolu s výsledkem příznivým pro Spartu a my jsme odjížděly domů s pocitem krivdy. V letech 1953 a 1959 nám k mistrovskému titulu chyběl opět jen bod.

V jednom z těchto ročníků se o prvním místě rozhodovalo v Šumperku, kde jsme si jednak dost věřily, protože se nám předtím podařilo v turnaji Spartu porazit a navíc jsme měly velkou podporu diváků, na konečném výsledku to ale bohužel nic nezměnilo. Stadion Sokola Brno I byl základnou brněnského mužského basketbalu, zatímco útočištěm a hlavním stanem žen byla tělocvična Pod hradem. Ta podmínkám vrcholných utkání už dlouho nevyhovuje, ale na pěkné zážitky ze sálu, v němž se diváci tlačili na galerii obepínající celý obvod, se pořád pěkně vzpomíná. „Bylo to hodně zvláštní, diváci jako by nad námi viseli od stropu. Vypořádat se s tímto prostředím nebylo nijak jednoduché. Hrad měl svoje nezapomenutelné kouzlo a určitě nám i pomohl, třeba když jsme hrály v Praze na Žižkově, kde byli diváci také na galeriích, nepřipadlo nám to už tak divné a lépe jsme se přizpůsobily. Později se hrávalo v nové vojenské hale v Dobrovského ulici v Králově Poli, kde bylo sice jen jednostranné, zato pokaždé plné hlediště. Dnes je na tom Brno s halami a tělocvičnami podle mého názoru mnohem lépe. Moderní školní tělocvičny jsou vybaveny veškerým komfortem a hala v královopolském areálu ve Vodově ulici svými parametry zřejmě překonává všechna podobná zařízení v České republice. Přibýlo i venkovních hřišť s vynikajícím povrchem. I my jsem v létě často hrávaly venku, ale na písku, na antuce nebo na betonu a na asfaltu. Na turnaje hrané pod širým nebem jsme jezdily do Kyjova a do Poděbrad, měly jsme

Úspěšný podkošový zákrok v mezistátním utkání s Čínou.

tam dokonce dost fandů z řad lidí, kteří se do lázní jezdili léčit. Tyto turnaje prostě patřily k létu, a to nejen u nás, ale i v zahraničí, hlavně v Itálii a ve Francii."

Z Prahy bylo vždycky do národního družstva blíž než z Brna a přes konkurenci takových hráček, jakými byly Ezrová, sestry Hubálkové, Vecková, Mázlová, Moutelíková nebylo pro Brňanky nijak snadné proniknout do reprezentační sestavy. Přesto se této cti dostalo Bartlové, Tomáškové, Holešovské, Koukalové, Šandové a obálka s pozvánkou na soustředění se ocitla i ve schránce Věry Grubrové. Tato akce však neskončila dobře. „Problém byl v tom, že jsem neměla ještě osmnáct let a zatímco v Žabovřeskách se postarali o postaršení a hrát jsem mohla, na soustředění, které vedl trenér Luboš Dobrý, můj případ jednoduše posoudili tak, že v reprezentaci nemám co dělat a poslali mě domů. Takže ostu-

da i slzy a na debut v národním družstvu jsem si musela počkat do roku 1953. Nešlo ovšem o šampionát, nýbrž o světový festival mládeže, jehož dějištěm byla Bukurešť. Když jsem se stala členkou národního družstva, musela jsem se definitivně rozhodnout mezi basketbalem a házenou, kterou jsem do té doby souběžně hrála a v níž jsem byla také zařazena do národního družstva. Nikdy jsem nelitovala toho, že jsem se rozhodla pro basketbal. Měla jsem obrovské štěstí, že mým klubovým trenérem byl až do mistrovství světa v Limě v roce 1964 Jiří Štaud, který v témže roce bohužel zemřel. Byl to vynikající trenér a výjimečný člověk. V úrazové nemocnici se věnoval nápravnému tělocviku, neměl tedy pedagogickou přípravu, ale trenérskou práci zvládal dokonale, prokazoval velkou míru vynalézavosti. Měl obrovskou trpělivost, nepamatuji, že by někdy na tréninku křičel. Přitom vypjatých situací bylo určitě dost. Neměl nikdy ani žádné konflikty s rozhodčími. Nechci hodnotit to, čeho jsme někdy svědky nyní, protesty jsou možná oprávněné, k důstojnému průběhu utkání však v rozhodně nepříspěvají. Podobnou trenérskou osobností byla Madame Cost, která vedla francouzskou reprezentaci v době, kdy jsem hrávala. Kromě autority a profesionality měla v sobě i jakousi noblesu a totéž platilo o Jiřím Štaudovi."

Počet „Veruniných“ reprezentačních startů se nakonec zastavil na rovné stovce a měřítkem mimořádně vysoké kvality je, že co start, to medaile. Z mistrovství světa přivezlo reprezentační družstvo stříbro a bronz, z evropských šampionátů dvakrát stříbro a třikrát bronz. Proč basketbalistky nezískaly nikdy zlato?

„Přání a ochota sáhnout na dno sil je jedna věc a reálné možnosti při tehdejších poměrech sil byla věc druhá. Obvykle nám stál v cestě výborně fyzicky připravený celek Sovětského svazu s pivotkami, které nás centimetry výrazně převyšovaly. Na hřišti se to pak projevovalo prakticky ve všech vzájemných střetnutích. Takový byl i zápas na mistrovství světa 1964 v Limě, kde jsem se loučila s reprezentací a radost ze stříbrných medailí nám částečně pokazila prohru se Sovětským svazem rozdílem 35 bodů. V řadě zápasů jsme dokázaly vzdorovat mnohem lépe, rozdíl na mistrovství Evropy v Bělehradě 1954 činil sedm bodů, v Lodži 1958 šest a v Sofii 1960 dokonce jen dva body. V Lodži přerušily zlatou sérii SSSR Bulharky, to byla jediná výjimka za několik desetiletí. Bulharky byly někdy i nad naše síly, ale jak naznačuje výčet stříbrných medailí, také zůstaly nejednou za námi. Nepříjemné jsou i vzpomínky na mistrovství Evropy 1956 v Praze, kdy se nám sice v turnaji dařilo a vyhrály jsme nad Dánskem 132:9, Itálií 69:42, Skotskem 113:32, Rakouskem 145:36, Francií 81:46 a Bulharskem

Jedna z nejsilnějších brněnských sestav, Věra Horáková v horní řadě třetí zprava.

91:75, ale klopýtnutí s Maďarskem v nastaveném čase 49:50 nás stálo účast ve finále a další vítězství nad Bulharkami 91:60 už bylo jen malou náplastí na konečný bronz. Rusky se nám ale přece jen podařilo jednou porazit, bylo to sice jen o jediný bod, a i když šlo „jen“ o přátelské utkání v Brně, radost z tohoto výsledku byla obrovská a diváci málem zbořili Stadion“.

„Byla jsem jedenáct let stálou členkou reprezentačního družstva a celou tu dobu nás připravoval a v utkáních vedl trenér tehdejšího pražského Orbisu Svatopluk Mrázek. Jeho zásluhou jsme dosáhly

všech těchto výsledků. Před každým mezinárodním utkáním jsme mívaly společné soustředění a kromě těchto společných tréninků měla každá hráčka i svůj individuální tréninkový plán. Nároky na fyzickou i technickou přípravu byly stále větší, takže kromě čtyř tréninků během týdne s brněnským klubem jsem trénovala ještě dvakrát týdně individuálně střelbu. V tom mi moc pomohl manžel, který učil tělocvik na strojní průmyslovce. Jeho škola si pro tělocvik pronajímala tělocvičnu Stadionu v Kounicově ulici a tam jsem chodila střílet. Ovoce za tuto snahu jsem pak sklízela v podobě prvenství ve střelbě trestných hodů. Dnes už se bilance veškerých herních činností vyhodnocuje pravidelně, v mém případě šlo myslím o začátek pořizování těchto statistických záznamů.“

Věra Horáková v úniku.

Věru Horákovou minulo pravidlo o tříbodové hodnotě košů vstřelených z větší vzdálenosti než 6,25 metru, minulo ji také zařazení ženského basketbalu do programu olympijských her a v neposlední řadě nemohla v době své slávy ani pomyslet na případné zahraniční angažmá. K němu měla znamenité předpoklady díky svým herním kvalitám a také zásluhou dokonale zvládnuté francouzštiny a znalosti španělštiny. „Určitě je to škoda, ale koho by napadlo, že střelba z dálky bude hodnocena třemi body nebo že se ženský basketbal stane olympijským sportem. A pokud jde o angažmá v cizině, železná opona fungovala tak spolehlivě, že na možnost hrát v zahraničí nebylo ani pomyšlení. Takže tehdy mě to nijak zvlášť netrápilo a zatěžovat si tím hlavu teď už vůbec nemá smysl. Dnes už je to skoro těžko představitelné, ale v době, kdy jsem hrávala, znamenal sport prakticky jedinou možnost, jak se podívat do světa a to bylo pro nás pro všechny velkou motivací. Jazykové znalosti mi byly samozřejmě užitečné. Když se

tak dívám zpět, uvědomuji si, že s výjimkou Austrálie a Severní Ameriky jsem díky basketbalu projela celý svět a dostala se na místa, která se mi zdála nedostupná. Výjimečným zážitkem byl zájezd do Číny a cesta a pobyt v Jižní Americe na mistrovství světa v Peru,“ připomíná úspěšná reprezentantka jednu z příjemných stránek sportovní činnosti.

„Basketbalu jsem věnovala kus života a nebylo pro mě snadné jej úplně opustit. S reprezentací jsem se rozloučila po mistrovství světa v roce 1964, ale o pár let později jsem se ráda nechala přemluvit Lubošem Polcarem, abych pomohla družstvu Univerzity k návratu do první ligy. Později jsem začala sama trénovat malá děvčata, nejprve v DPM a pak v královopolském vrcholovém středisku.“

Jaký pohled na basketbal jako oblíbený sport má tedy bývalá hráčka, která na úspěšnou závodní činnost navázala ještě v roli trenérky mládeže?

„Basketbal, to je deset lidí na poměrně malém hřišti. Být lepší vyžaduje kombinaci chytrosti a vynalézavosti, nezbytnou fyzickou přípravu, ochotu podřídit svoji individualitu potřebám družstva a přitom ji neztratit. Signály se dají naučit, ale jejich kombinace je neomezená. Vzniká tedy velký prostor pro herní fantazii a záleží na každém jednotlivci, jak se mu váhou své osobnosti podaří danou situaci zvládnout ve prospěch svého týmu. Proto je basketbal tak mimořádně vzrušující a pro hráče i diváky přitažlivý jako málokterý z jiných sportů,“ nešetří uznáním Věra Horáková.

JANA NOVOTNÁ

narozena 2. října 1968 v Brně

- deset let patřila do absolutní světové špičky
- v kariéře odehrála 246 turnajů, vyhrála jich čtyřicet a navíc přidala tři medaile z olympijských her
- vítězka turnaje ve Wimbledonu 1998
- vítězka Turnaje mistryň 1997 v New Yorku

A stylized, handwritten signature of Jana Novotná in black ink. The signature is fluid and cursive, with the first letter 'J' being particularly large and prominent.

WIMBLEDON VYŠEL JANĚ AŽ NA TŘETÍ FINÁLOVÝ POKUS

Když ve 14 letech přijela Jana Novotná poprvé na juniorské mistrovství Evropy do Francie, narazila tam na Steffi Grafovou. Německá tenistka tento zápas vyhrála po tuhém boji 6:4, 4:6, 6:4. Tento vzájemný souboj předurčil celou aktivní kariéru obou hráček.

Jana zůstala ve stínu své největší konkurentky a nakonec skončila druhá za Grafovou i v datu oznámení ukončení kariéry na podzim roku 1999. Tehdy s koncem kariéry přišla o měsíc později, než její velká soupeřka. Osud jménem Steffi se táhl jako červená nit celou hvězdnou kariérou brněnské rodačky a hodně zápasů s touto hráčkou Jana obrečela.

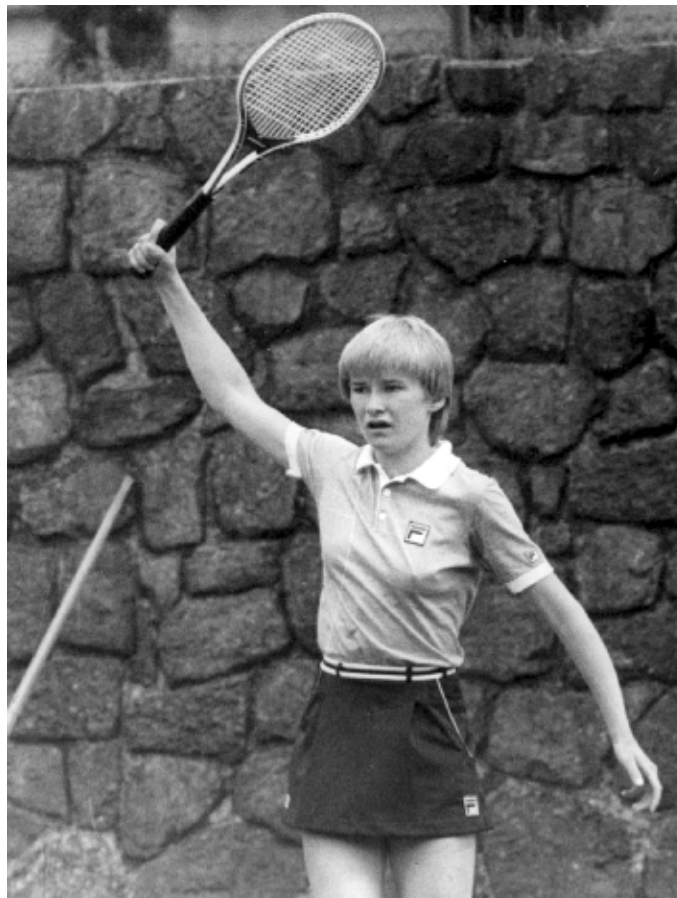
V paměti tenisových příznivců zůstane navždy Wimbledon 1993. Tehdy pětadvacetiletá Novotná přijela do Anglie nažhavená konečně zúročit svoje předcházející dobré výsledky. Její vynikající formu odnesla jako první z vážných soupeřek Sabatiniová, kterou porazila 6:4, 6:3 a tímto výsledkem se poprvé v životě probjovala do semifinále Wimbledonu, kde narazila na legendu tohoto turnaje Martinu Navrátilovou. Jana vyhrála s rutinou i tento zápas 6:4, 6:4 a ve finále proti ní nastoupila Steffi Grafová.

První set prohrála před vyprodaným hledištěm a ve čtyřicetistupňovém vedru Novotná až v tiebreaku 6:8. První sada trvala přes hodinu, ve druhé ale za pouhých pětadvacet minut Novotná svou soupeřku smetla hladce 6:1. V pěti z vítězných gamů povolila Grafově uhrát jen pět míčů. Podobný průběh měl i rozhodující třetí set, když Jana dvakrát za sebou prolomila podání Grafově a vedla už 4:1 a měla výhodu podání.

Najednou však přišel zkratový moment, lehce zkažený forhendový úder a vzápětí neproměněný jasně nahraný úder na smeč vrátil Grafovou do zápasu. Kdo nikdy nehrál tenis, tak takový moment nepochopí. Steffi sice nepředváděla žádný oslnivý výkon, rozklepaná Novotná si však najednou přestala věřit a po pěti prohraných hrách nechala soupeřku lacině doklopýtat k vítězství.

„Rozplakala jsem se po slovech vévodkyně z Kentu, když mi řekla. že jednou dokážu určitě vyhrát Wimbledon,“ vzpomíná Jana na hořké chvíle své kariéry a přiznává, že jí slzy tekly i po několika letech, když se na tento okamžik podívala na videu.

O čtyři roky později se dostala Novotná znovu do finále Wimbledonu a naděje na kýžený úspěch znovu nepřišla, když prohrála po tuhém boji s Martinou Hingisovou 6:2, 3:6, 3:6. Vypadalo to, že na slova vévodkyně už nedojde a Jana Novotná skončí stejně,

Na kurtech Moravské Slávie.

jako před ní její slavný krajan Ivan Lendl, který rovněž na wimbledonský titul nikdy ve své kariéře nedosáhl.

V roce 1998 se tenisový sen Novotné opravdu splnil. Potřetí si našla cestu do wimbledonského finále a tentokrát se již nenechala zaskočit. V rozhodujícím utkání porazila Francouzku Nathalie Tauziatovou 6:4, 7:6 a mohla zdvihnout nad hlavu stříbrný talíř pro vítězku turnaje.

Vraťme se však na samý začátek kariéry. Jana Novotná se tenis pravidelně věnovala od osmi let, kdy nastoupila do Moravské Slávie Brno. Ještě předtím toužila proniknout do tajů moderní gymnastiky, avšak nepochodila. Její maminka Libuše bývala atletkou, otec František fotbalovým brankářem a také hrál aktivně basketbal. Pro tenis objevila Janu trenérka Ludmila Plchová, která si Janu

Hingisová – partnerka, ale i soupeřka se sklání nad Novotnou.

všimla na prolézačkách před domem. Původně si paní Plchová myslela, že je to kluk. „Každopádně byla Jana moc šikovné dítě, pohyblivé a také mrštné. Což asi měla z gymnastiky,” vzpomíná na první tenisové krůčky pozdější hvězdy paní Plchová, která vychovala čtyři generace tenistů a mezi nimi i svou dceru Leu, která patřila v sedmdesátých letech do špičky českého ženského tenisu. Tři roky se Jana připravovala společně s trenérkou Plchovou. „Jana byla houževnatá, chodila hrát i mimo tréninky, denně byla na kurtech. Dalo se na ní vypořádat, že chce něco dokázat. A měla k tomu také hodně předpokladů. V žádném případě jsem však netušila, že to dotáhne tak vysoko,” dodává trenérka Plchová.

Talent Jany Novotné se naplno rozvíjel ve středisku vrcholového sportu v Brně a posléze v Přerově. První vítězství dosáhla Jana na žákovském turnaji v Piešťanech v roce 1980. O dva roky později se stala mistryní republiky v kategorii mladších žákyň. Postupně se prokousávala i juniorskými turnaji, kde porážela věkově starší a tělesně vyspělejší hráčky. Ještě ani neměla patnáct let, když se probojovala až do tří finále prestižní Pardubické juniorky: ve dvouhře, čtyřhře a smíšené čtyřhře. Ani jednou sice nevyhrála, vše si ale vynahrádila o rok později, když v Pardubicích triumfovala a porazila ve finále dceru slavného hokejisty Andreu Holíkovou a společně s Milenou Dosedělovou vyhrála i čtyřhru.

Ovšem cestu mezi nejlepší neměla Jana rozhodně snadnou. „Pokud bych musela zažít všechno jako v úvodu své kariéry, tak bych už asi nikdy tenis znovu nehrála. Moje tenisové začátky byly náročné nejen pro mě, ale i pro rodiče. Počínaje střádáním peněz a konče podmínkami k cestování,” tvrdí Jana, která musela na rozdíl od svých největších soupeřek, Grafové, Selešové a Hingisové, na své úspěchy dlouho čekat.

V počátku kariéry ji doprovázela starostlivá maminka. Jezdívaly po turnajích ve staré škodovce, žily skromně a stejně vystupovaly i na veřejnosti. Zlomový okamžik přišel v roce 1985, kdy Jana vyhrála svůj první zahraniční juniorský turnaj v Německu a na konci sezony se objevila na 305. místě žebříčku WTA. Po maturitě se v osmnácti letech stala profesionálkou a začínala se osamostatňovat.

„Bez peněz jsem se dostala do úplně nového prostředí. Trvalo mi zhruba tři roky, než jsem si zvykla na jiný způsob života. Začala jsem vyjíždět do světa v hloupém věku okolo osmnácti, kdy mají holky tendenci přibírat. V Americe byl najednou pro mne tenis vedlejší, všechno jsem chtěla ochutnat a rychle jsem se zdřídila. Jezdila jsem ven sama, bylo mi smutno a nepřinutila jsem se dodržovat nějaký režim,” kriticky přiznává Jana.

Přesto se Novotná brzy objevila v první světové stovce. K dalšímu postupu až na 49. místo jí dopomohly dvě osmifinálové účasti ve Wimbledonu a na US Open a také cesta až do třetího kola na French Open. V další sezoně Novotná dosáhla v australském

Slzy radosti, či smutku?

Adelaide prvního vítězství v turnaji WTA. Sbírkou úspěchů v tomto roce ještě rozšířila titulem domácí mistryně republiky, když ve finále porazila tehdejší jedničku Helenu Sukovou.

První velkou akcí byla pro Novotnou olympiáda v Soulu, kde s Helenou Sukovou vybojovaly stříbrnou medaili ve čtyřhře. Úspěšná spolupráce této dvojice pokračovala vítězstvím československého družstva v Poháru federace 1988 a rok poté i triumfem ve Wimbledonu.

Díky své hře, založené na razantním podání, rychlém přechodu na síť a zejména vynikajícím voleji se Novotná rychle zařadila mezi deblovou špičku. Vedle úspěchů se Sukovou své kvality potvrzo-

vala i ve smíšené čtyřhře, kde během let 1988-1989 dominovala po boku Američana Jima Pugha na čtyřech grandslamových turnajích. Se Sukovou tvořila Novotná těžko porazitelný pár, který ještě v roce 1990 triumfoval na třech Grand slamech. Poté však zavládly mezi hráčkami špatné osobní vztahy, ve kterých sehrála nemalou roli trenérka Novotné Hana Mandlíková, a obě tenistky se rozešly. Právě v tomto roce je možno hledat zrod dlouholetého sporu, který začal ve výsledkové rovině a v prestižním souboji o nejlepší světovou deblistku. Pár Suková, Novotná měl na dosah excelentní úspěch, neboť k potřebnému zisku Grand slamu zbývalo vyhrát ještě newyorský US Open. Sen se ale rozplynul po finálové prohře s párem Shriverová, Zverevová. Ambiciózní dvojici Suková, Novotná tato prohra velmi rozladila, i když nic nezměnila na postavení obou hráček v deblovém žebříčku, kde skončily na prvních dvou místech.

Další vzájemnou roztržku mezi Janou a Helenou způsobila Gigi Fernandezová, která byla zřejmě nejkrásnější lesbicky orientovanou tenistkou všech dob. Rozkol ve vztazích obou hráček vyvolalo účinkování na turnaji v anglickém Worchesteru, kam původně Novotná nechtěla jet a tak si tam Suková zahrála právě s Fernandezovou. O několik týdnů později se obě hráčky přely o to, která z nich si začala s Fernandezovou dříve domlouvat čtyřhru.

A když obě hráčky prohrály v listopadu 1990 na turnaji v New Yorku ve čtyřhře hned v prvním kole, došlo k definitivnímu rozchodu. Suková svedla napjatou atmosféru na Novotnou a její trenérku Mandlíkovou, média dala případu patřičnou publicitu a deblový rozvod byl na světě společně s následnou dívčí válkou.

Novotná však již dávno nebyla zvyklá pouze na úspěchy v deblu a stále častěji vítězila na jednotlivých turnajích v singlu a do závěrečných kol se dostávala i na Grand slamech. V roce 1991 se na Australian Open poprvé probojovala i do finále dvouhry. Zde měla velice nadějně rozehranou partii s Monikou Selešovou, neboť Jana vyhrála první set 7:5. Ve druhém už začala hlodat její psychiku červík strachu z vítězství, sadu prohrála 3:6 a ve třetím dějství se nezmohla na vážnější odpor a prohrála 1:6. Sezónu poprvé zakončila coby hráčka elitní desítky na sedmém místě.

Podobný problém potkal Janu o necelého půl roku později na antukovém turnaji French Open. Se svými soupeřkami si bez vážnějších problémů poradila v úvodních kolech, ve čtvrtfinále s Gabrielou Sabatiniovou ale propadla. Začala ve vynikajícím stylu, vyhrála první set 7:5 a stejně dobře si vedla i ve druhém dějství, kdy už byl stav 5:2 v její prospěch a měla výhodu podání. Ani takový náskok jí však na vítězství nestačil, neproměnila v tiebreaku

ani dva mečboly. Ve třetím dějství klesla její sebedůvěra pod bod mrazu a Jana dostala kanára po prohře 0:6. Těžce deprimovaná hráčka nepřišla ani na povinnou tiskovou konferenci po zápase a raději zaplatila 250 dolarů pokuty.

Kolapsů při jasně vyhraných zápasech ale Novotná zažila ve své kariéře ještě několik. Například v roce 1994 podlehla v americkém Houstonu Němce Hackové, když měla v kapse vítězství v první setu a v tiebreaku druhého vedení 6:1. Ještě horší šok zažila o rok později v Paříži. Dostala se do třetího kola, kde narazila na outsiderku Chandu Rubinovou. Novotná vedla ve třetím setu už 5:0 a 40:0 a ještě stačila zápas prohrát. Nevyužila ani jeden z devíti mečbolů a zřejmě je stále tento výsledek rekordem v profesionálním tenise.

„Dlouho jsem o této prohře přemýšlela. Je velice snadné říci, co jsem měla, nebo neměla udělat. Ale takový už někdy tenis bývá,“ ohlíží se Jana za svými nezdary.

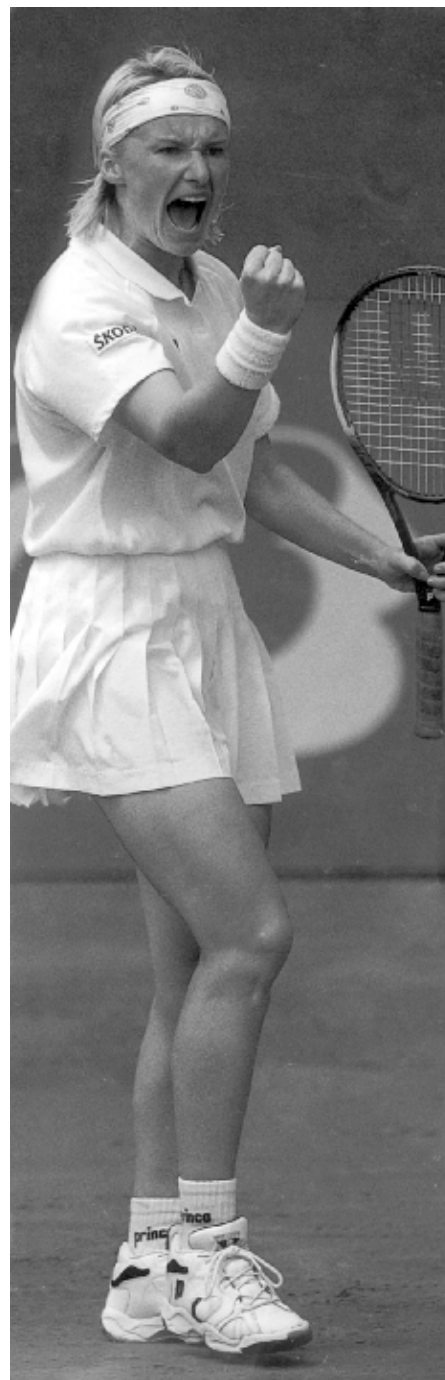
Triumf v singlu na některém z grandslamových turnajů byl pro Novotnou dlouho zakletý, přestože dávno pevně zakotvila mezi absolutní špičkou. Zato ve čtyřhře válela se Španělkou Arantxou Sanchezovou-Vicariovou, která se stala její další deblovou partnerkou. V letech 1994–1996 si připsaly sedm výher z nejvýznamnější čtyřky turnajů. V dalším období se jí dařilo jak po boku Lindsay Davenportové, tak i Hingisové.

K vrcholům kariéry Novotné patřily olympijské hry v Atlantě v roce 1996, odkud si přivezla bronz z dvouhry a po usmíření se Sukovou i stříbro ze čtyřhry. Svá nejlepší leta pak proložila vítězstvím ve dvouhře Turnaje mistryň v roce 1997, který vyhrála jako vůbec první Češka. Nebývalý úspěch Novotná dovršila s Davenportovou vítězstvím ve čtyřhře.

Se svou aktivní kariérou se Jana Novotná rozloučila v září roku 1999 na turnaji v německém Filderstadtu. Její rozhodnutí urychlila porážka na předcházejícím turnaji v Lucembursku hned v prvním kole s Magdalenou Malejevovou. „O své budoucnosti jsem dlouho přemýšlela a dospěla jsem k závěru, že v jedenatřiceti letech je ideální čas k odchodu z tenisové scény,“ uvedla Jana na tiskové konferenci na turnaji v Lucembursku.

Kariéru považuje Novotná za úspěšnou a nelituje, že se nikdy nestala světovou jedničkou. „Dávám přednost vítězství ve Wimbledonu před pozicí světové jedničky. To trvá jen chvíli, zatímco výhra ve Wimbledonu je navždy,“ nechala se slyšet Novotná, která se po dvou prohraných finále v roce 1993 a 1997 konečně dočkala triumfu na trávě v All England Clubu v roce 1998.

text: Jiří Pošvář, foto: archiv

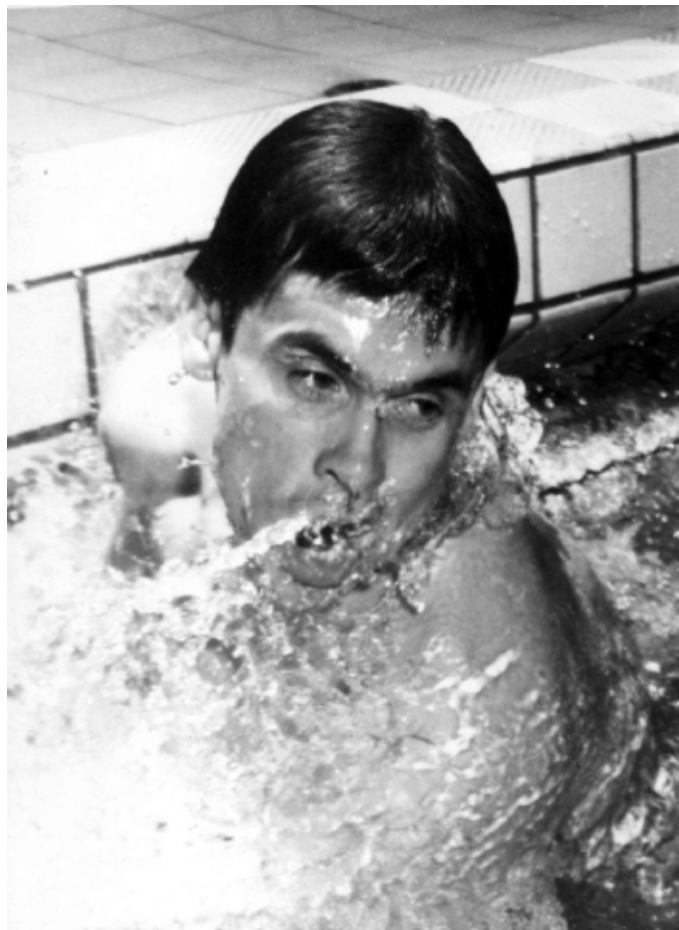

Tak jak si ji pamatujeme – bojovnice.

VÍTĚZSLAV SVOZIL

narozen 9. dubna 1933 v Olomouci

- držitel světového rekordu na 100 m prsa z roku 1957 časem 1:12,7
- mnohonásobný mistr republiky v plavání
- účastník olympijských her v Římě 1960
- pětinasobný mistr světa v plavání Masters

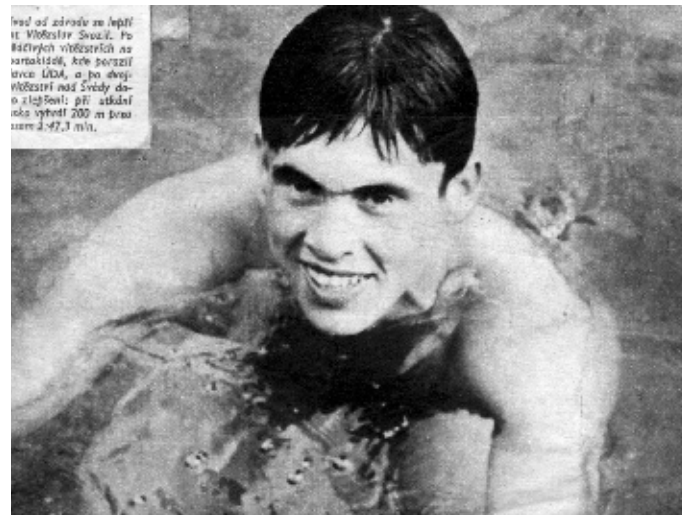
Vítězslav Svozil

REKORDMAN Z PRVNÍHO MÁJE

Jen málokdo už dnes s radostí zavzpomíná na První máj, který byl v době nedávno minulé oslavován jako svátek práce a kdy se „dobrovolně povinně“ chodilo do průvodu vzdát hold pracujícím masám. Jenže v případě plavce Vítězslava Svozila se budou vzpomínky na tento den míhat jeho hlavou až do smrti smrtoucí. Právě na prvního května totiž vytvořil světový rekord na 100 m prsa. Bylo to v Piešťanech a psal se rok 1957. Stopky rozhodčích se tehdy zastavily na času 1:12,7.

Plavecký příběh pozdějšího šampiona se začal rodit v Náměšti na Hané, kde jako kluk vyrůstal. Honil se za mičudou, běhal po polích úrodné Hané, ale k plavání se dostal prakticky náhodou. První tempa zvládl sice už v sedmi letech, ale v době války nebylo na nějaké závodění ani pomyšlení. Pro mladého Slávka přišel „historický“ zlom v roce 1949, kdy do malebného městečka poblíž Olomouce přijely na celostátní soustředění reprezentační dorostenky. A to bylo něco pro tamní kluky! „Vedle zámku byl tenisový kurt, dělal jsem tam něco jako údržbáře a poblíž něj se nacházelo koupaliště. Koukali jsme s klukama po holkách, ony se zase chichotaly, když nás viděly na kurtu. Jednou ráno jsem si chtěl zaplavat a zkusit, jaké by to bylo plavat za reprezentaci. Rozhlédl jsem se kolem, nikde ani živáčka. Tak jsem skočil do vody a pár délek si zaplavoval. Když jsem vylézal z vody, stál nade mnou trenér těch holek Jáno Bratský a říkal – dobrý, hochu, z tebe by něco mohlo být,“ vzpomíná Vítězslav Svozil na zlomový okamžik své sportovní, ale i životní dráhy.

Cožpak o to, talentů, kteří hned v rozjezdu vlastní sportovní kariéry ztroskotali na různých životních nástrahách, poznal český sport habaděj. Slávek Svozil ovšem plavání chytil za pačesy a začal se mu věnovat, jak jen to v poválečném Československu šlo. Určitě stojí za připomenutí, jak to tedy začátkem padesátých let v domácím plaveckém sportu chodilo. Necht' mluvím sám Svozil: „Mým prvním trenérem byl Ing. Josef Kopřiva, který byl tehdy v Olomouci na vojně. Dnes je z Josefa jeden z předních českých teoretiků plaveckého sportu, to jen na dokreslení situace. Je samozřejmé, že v Olomouci jsme tehdy netrénovali jako vrcholoví sportovci dnes. Maximálně pár kilometrů denně. Víc to ani nešlo. Z jednoho prostého důvodu: voda v bazénu byla odpadním produktem závodu MILO a byla úplně hnědá! Nic jiného prostě nebylo na výběr. Trpěli jsme chronickými záněty zvukovodu, o zá-

netu očních spojivek ani nemluví. To bylo na denním pořádku, šokuje Svozil nejen dnešní plavce, ale především hygieniky a lékaře.

Nicméně i v takových podmínkách mohli vyrůstat špičkoví sportovci. „My jsme totiž byli všestranní. Kromě plavání jsme hrávali košíkovou, házenou, volejbal, já jsem byl sokol - nářadovec. V té době byla velmi populární tzv. Kiputhova gymnastika, díky níž jsem v roce 1951 a 1952 udělal velký výkonnostní skok kupředu,“ poukazuje Svozil. „Na konci gymnaziálního studia jsem chodil na brigádu do cihelny, soutěžil jsem se spolužáky, kdo odnese více cihlových palet. To byl také pořádný trénink fyziky,“ uvědomuje si Svozil, jak výdělečnou činností pomáhal nejen své studentské kapse, ale i fyzické kondici.

V létě ve špinavém olomouckém bazénu, v zimě v tělocvičnách, kde se topilo uhlím, to byla sportovní realita té doby. „V zimě jsme měli možnost chodit plavat do olomouckých lázní. Jenže bazén tam měl délku jen dvanáct metrů, takže šlo spíše jen o koupání, než nějaký systematický trénink,“ říká Svozil. V roce 1952 už byl členem juniorské reprezentace a jednou z „výhod“ bylo i soustředění, na němž zažil kryté bazény klasických rozměrů. „Jezdili jsme do Gottwaldova, na vojně v Praze byl pak slušný bazén na Vinohradech,“ ukazuje Svozil na podmínky, které se přece jen zlepšovaly s dobou.

„Základní vojenskou službu jsem si odkroutil v Praze, ale nebyl jsem členem Ústředního domu armády, i když bych tam svými výkony asi patřil. Ale ÚDA mě uvolňovala na soustředění a repre-

VÍTĚZSLAV SVOZIL

zentační akce, prakticky od dubna do září jsme pobývali ve slovenských lázních Piešťanech a tam jsme trénovali. Samozřejmě za velmi solidních podmínek, alespoň na tu dobu," vzpomíná Svozil. V ÚDA pak Svozil pokračoval jako civilní zaměstnanec a teprve v dubnu 1957 se jeho životní pouť nasměrovala do Brna do tehdejší Vojenské akademie, kde působil na katedře tělesné výchovy. A kantořina se vedle plavání stala jeho další životní láskou a posláním...

V časové posloupnosti sportovního curriculum vitae se tak dostáváme k nejslavnějšímu dni Vítězslava Svozila, k Prvnímu máji 1957 a vytvoření světového rekordu. Nejdříve je ovšem třeba předslat, že Světová plavecká federace FINA zrušila všechny předchozí světové rekordy a právě datum 1. 5. 1957 stanovila jako začátek nové éry. Světové rekordy neexistovaly a byly dány pouze limity na jejich nové ustanovení. Na sto i dvě stě metrů prsa byly vyhlášené časy horší, než osobní rekordy Vítězslava Svozila! Tak proč to nezkusit, blýsklo se hlavou nejen našemu plavci, ale i jeho

trenérovi Kopřivovi. Hned v nich uzměl plán, jak na světový rekord zaútočit. Svozil byl sprinter a Kopřiva zvolil pro přípravu na překonání světového rekordu metodu vytrvalostního tréninku. Jenže to mělo jeden háček – Svozil tento typ trénování absolutně nesnášel. „Chceš mít svěťák, tak makej," zní mu dodnes v uších Kopřivova věta, která ho přinutila přehodnotit svůj postoj. První prověrkou správnosti této metody byl přebor jednoty v pětiboji. Při něm Svozil zaplavával sto metrů prsa za 1:11,7, což byl nový československý rekord, ovšem pouze v 25metrovém bazénu...

S volbou místa na překonání světového rekordu Svozil a spol. dlouho neotáleli: Piešťany, kde z předchozích soustředění znal Svozil snad každou kachličku tamního bazénu. Nechme tedy nyní promluvit dobový tisk, časopis Stadion se vytvoření světového rekordu věnoval rozsáhlou reportáží...

„S napětím byl očekáván první květen, den, na který čs. plavec Vítězslav Svozil ohlásil pokus o světový rekord na sto metrů prsa podle nových mezinárodních pravidel. Teplý bazén piešťanských lázní Eva byl vzorně připraven, ale snad celá příroda se spikla proti smělosti československého plavce. Šlehající déšť a ledový vítr pronikající do všech skulin oděvu, nízké těžké mraky valící se ze slovenských hor a rozvlněná hladina – to bylo prostředí, ve kterém se pokus konal. Zmrzlé ruce rozhodčích sotva udržely stopky v rukou, povzbuzovat přišlo několik desítek nadšenců. Svozil se rozplaval a pak cvičil v hale kryté plovárny. Hodina, na kterou byl pokus ohlášen, se blížila, ale počasí se stále horšilo. Až v posledním okamžiku před startem všichni doběhli k otevřenému padesátimetrovému bazénu. Přes všechnu snahu o zahřátí se Svozil chvěl zimou. To přirozeně snižovalo naději na rekord k bodu mrazu, k momentální teplotě vzduchu. Start. Prudké tempo, rychlejší začátek, než byl plán. Již před obrátkou na padesáti metrech bylo patrné, že se začíná nepříznivě projevovat zima. Svozilovo tempo ztrácí rychlost a měkkost, stává se trhaným. Slávek bojuje s nepřízní povětrnosti silou vůle. Vkládá do závodu všechno, je si dobře vědom, co se od něj očekává. Prokřehlí diváci ho povzbuzují. Dohmat v cíli. Chvilé napětí – rozhodčí porovnávají časy. Světový rekord na sto metrů prsa padl. Čas 1:12,7 min. a jméno československého plavce letí do celého světa. Naše plavectví vykračuje rázně vpřed..."

Jenže ne všechno bylo tak růžové, jak maloval tehdejší tisk pod knutou strany a vlády. Ani Svozil nebyl zrovna prototypem socialistického sportovce. „Měl jsem i na plavecké sekci dost nepřátel," ví Svozil, že ne všichni svazoví činovníci byli z jeho světového rekordu u vytržení. I zde je možné hledat pramen informací, které

Svozil (vlevo) se raduje z medaile na Univerziádě 1961 v Sofii.

se pár hodin po Svozilově zápisu do světových listin, v Piešťanech objevily. V Pekingu zaplavал jakýsi Číňan stovku prsa pod 1:11! „A jsi bez rekordu,” častovali ho jedni. „Měli jsi světový rekord pár minut,” přidávali se druzí škarohlídové. Jenže bublina brzy splaskla z jednoho ryze pragmatického důvodu: Čína nebyla v té době členem Mezinárodní plavecké federace a tudíž její závodník nemohl vytvářet oficiální světové rekordy. A basta!

Svozilovi tak rekord vydržel až do září roku 1957. „Na podzim téhož roku jsem zaplavал stovku prsa za 1:12,2, což byl tehdy evropský rekord,” ukazuje plavec na svůj další nesporný úspěch. Byl to na tehdejší poměry opravdu skvělý čas, ještě pěkných pár dalších let se držel v první desítce světových časů. „Pro mě bylo obtížné se v ryze domácích podmínkách zlepšovat. Neměl jsem totiž konkurenci. Když jsem zaplavал v Zábrdovicích onen evropský rekord, druhý v pořadí za mnou dohmátl o čtyři vteřiny za mnou,” vysvětluje Svozil.

Pokud ovšem Svozil neměl konkurenci v „prsním stylu” jak se na přelomu padesátých a šedesátých let psalo, neměl zrovna na různých ustláno v celém československém plavání. Ostatně zákulisní boj o nominaci na olympiádu do Melbourne v roce 1956 o tom svědčí. „Československý olympijský výbor rozhodl, že na olympiádu pojedou dva plavci. Skupilová byla v té době jasnou jedničkou a jako druhý jsem byl nominován já. Jenže to se nelíbilo slovenské klice v plaveckém hnutí, celou nominaci zpochybnili a přinutili vedení plaveckého svazu k dodatečnému nominačnímu závod. Jenže si vybrali dvaceti pětimetrový bazén. Přičemž dobře věděli, že obrátky nejsou mojí silnou stránkou. No a tak se stalo, že mě jednoduše z nominace vyšplouchli.”

Svozil se tak dostal na olympijské hry na svůj druhý pokus – do Říma 1960. Kdo by si ale myslel, že v Itálii obsadil všechny prsařské tratě, šeredně by se mýlil. „Tehdy se plavaly pouze tratě na 100, 400 a 1500 metrů volně a ve všech zbývajících stylech pak pouze dvoustovky,” vysvětluje Svozil, jak byl plavecký program Her pod pěti kruhy okleštěn. I tak ale má brněnský závodník z Říma skvělé sportovní vzpomínky: „Tři plavci jsme na dvoustovce dohmátlí v absolutně stejném čase. Muselo se rozplavávat, což do té doby olympijská historie nepamatuje. Já jsem bohužel skončil v tomto minisouboji až na druhém místě. Ale k potěše mně může sloužit, že můj přemožitel byl celkově čtvrtý...” Naskýtá se tedy v této souvislosti i otázka, měl Svozil vůbec doma konkurenci, když venku proháněl světová esa? „Já jsem se vždycky dokázal připravit na domácí mistrovství a mezistátní utkání. To jsem si pohlídal. Ale jindy mě občas porazili Svoboda z Ústí a Hečko ze Zlína. S tím jsem pak odešel studovat do Bratislavy,” naznačuje Svozil, že s přibývajícím lety mu doma přece jen vyrůstala konkurence.

V roce 1964 nastoupil Vítězslav Svozil na katedru tělesné výchovy Vysoké školy zemědělské v Brně. „Tam mně prošlo rukama moře plavců, ale v drtivé většině pouze v základním nebo zdokonalovacím kurzu,” nemůže se pochlubit žádným jménem, které by vstoupilo do známosti plavecké veřejnosti. Přesto se ovšem jeho jméno stalo slavným, alespoň v odborných kruzích. Je totiž spoluautorem bodovacích tabulek veteránských soutěží. Dokázal se svým bývalým trenérem Josefem Kopřivou sladit zdánlivě nemožné: srovnat do bodových tabulek například výkon třicetiletého kralera na sto metrů a sedmdesátiletého prsaře na padesátku. „Byla to skoro vědecká práce,” říká Svozil o tomto díle, které se stalo směrodatným pro české plavecké hnutí veteránů, jemuž se oficiálně říká Masters. „Tabulky se přepočítávají jednou za rok, jako základ je brána hodnota světového rekordu a od toho se odvíjejí koeficienty pro jednotlivé plavce a jednotlivé disciplíny,” naznačuje Svozil.

Sám nezůstal ovšem pouze u teorie, dodnes se soutěží v Masters plavání zúčastňuje. A velmi dobře. „Mám pět titulů mistra světa,” chlubí se po právu výtečnou sbírkou.

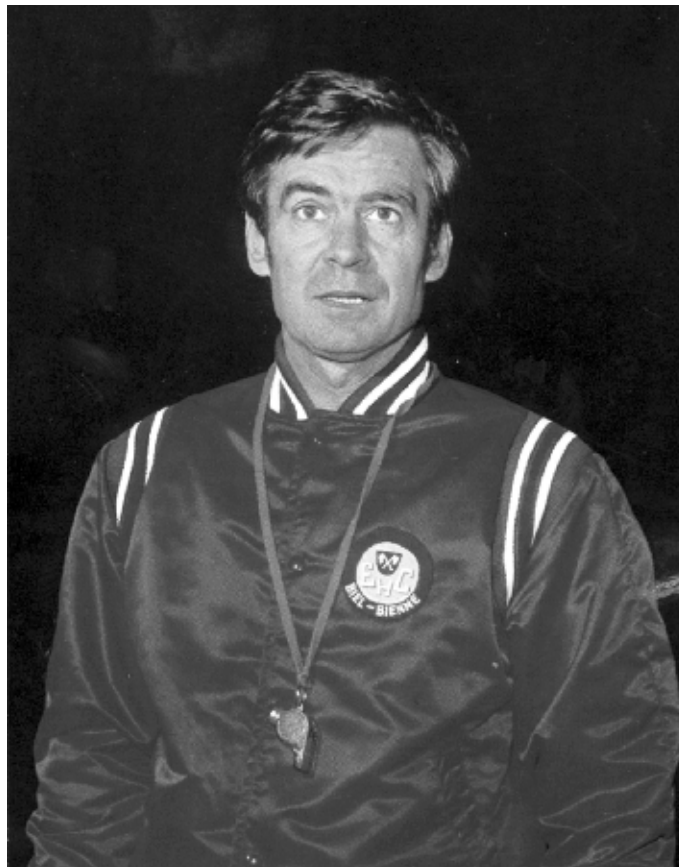
Chcete znát čas, který Vítězslav Svozil zaplavал krátce před sedmdesátými narozeninami na trati sto metrů prsa? Tedy na té, na které vytvořil v roce 1957 světový rekord? Pak vězte, že za pětadvacet let se pan Svozil zhoršil o necelých osmnáct vteřin...

text: Jan Hrabálek, foto: archiv

FRANTIŠEK VANĚK

narozen 3. prosince 1931 v Uherském Ostrovu

- účastník 7 světových šampionátů v letech 1956–1961 a 1963, dvakrát startoval na olympijských hrách: v roce 1956 v Cortině d'Ampezzo a 1960 ve Squaw Valley
- mistr Evropy 1961 v Ženevě a Laussane
- stříbrný medailista z mistrovství světa 1961 v Ženevě a Laussane
- bronzový medailista z mistrovství světa 1957 v Moskvě, 1959 v Praze a 1963 ve Stockholmu
- v reprezentaci odehrál 76 utkání a vstřelil 24 branek
- jedenáctinásobný mistr republiky v letech 1955-1958 a 1960-1966 v dresu Rudé hvězdy a ZKL Brno
- hráčská kariéra: 1937–1946 Viktoria Uherský Ostroh, 1946–1948 Slavoj Loštice, 1948– 1951 Sokol Mohelnice, 1951–1953 SK Královo Pole, 1953–1967 Rudá hvězda a ZKL Brno
- v první lize působil 16 sezon, nastřílel 148 branek a v dresu Rudé hvězdy a ZKL odehrál 294 ligových utkání
- trenérská kariéra: 1967–1970, 1974–1976 a 1982–1985 Zetor Brno, 1970–1972 Olomouc, 1972–1974 Sierre (Švýcarsko), 1976–1980 Biel (Švýcarsko)
- v sezoně 1978/1979 získal s týmem Bielu titul mistra Švýcarska

HOKEJOVÝ PROFESOR

Hvězdnou kariéru zahájil „hokejový profesor“ František Vaněk pod jménem Bouchalík. „Je to pravda a navíc jde o úsměvnou historku,“ potvrzuje František Vaněk svůj vstup do „velkého“ hokeje, o kterém – jak přiznává – v mládí vůbec neuvažoval. „Je zajímavé, že ze začátků v Uherském Ostrohu si nepamatuji, že bych měl pro hokej nějaké extra vlohy,“ dodává.

Rodák z Uherského Ostrohu začínal na přírodním ledě v dresu místní Viktorie a pokračoval od roku 1946 ve Slavoji Loštice, coby student Baťovy vyšší elektroprůmyslovky, která sídlila v Mohelnici, kam se tehdy ze Zlína přestěhovala. „Nebýt této změny, možná bych hokej nehrál, anebo působil ve Zlíně,“ vzpomíná František Vaněk. „V Mohelnici jsme měli na internátu skvělého vychovatele Františka Řeháka, který v nás probouzel zájem o sport. Byl nesmírně aktivní, pod jeho vedením jsme si sami v zimě nastříkali led a hráli dorosteneckou soutěž. V ní mě objevily sousední Loštice a hned jsem nastupoval, v šestnácti letech, za jejich družstvo mužů. Dojížděl jsem na kole, bylo to kousek přes kopec, ale zanedlouho přišel návrat do Mohelnice, také do týmu dospělých,“ vybavuje si František Vaněk putování mezi dvěma městečky, které významně ovlivnily jeho počáteční dráhu.

K rozhodujícímu kroku do velkého hokeje pomohl Františku Vaňkovi „malý“ podvod funkcionářů přerovského klubu, v jehož dresu se podílel na tehdy nečekaném a doslova senzačním zisku titulu dorosteneckého mistra ČSR v roce 1950. Historka, ve které sehrál hlavní roli hráč jménem Bouchalík, alias Vaněk, zní málem jako pohádka, ale hlavně je potvrzením známé pravdy, která říká, že je důležité být ve správný čas na správném místě a mít k tomu ještě kus štěstí. „Přerovští dorostenci si dost nečekaně vybojovali účast ve finálovém turnaji o titul mistra republiky v Praze, a podle tehdejších pravidel se pro něj mohli posílit několika hráči, dnes už nevím kolika, z příslušného regionu. Vybrali si také mne, ale teprve když jsem v Mohelnici přistoupil do vlaku směr hlavní město, zjistilo se, že bych neměl hrát. Byl jsem totiž o několik měsíců starší, už nepatřil do dorostenecké kategorie, ale do mužů. Naštěstí to přerovští „hladce“ vyřešili a rozhodli, že budu hrát pod jménem hráče Bouchalíka, jehož průkaz měli s sebou,“ rekapituje tehdejší sled událostí František Vaněk. V konkurenci tehdy tradičních bašt našeho hokeje Přerov na štvánickém ledě turnaj vyhrál, porazil ostravské Vítkovice 5:1, brněnské Královo

Vaněk (vlevo) v souboji s vítkovickým Vlachem.

Pole 5:4 a remizoval s pražským LTC 4:4. Noviny věnovaly turnaji poměrně velkou pozornost a o hráči Bouchalíkovi psaly jako o naději našeho hokeje, neboť už tehdy bylo jasné, že se objevil hráč s mimořádnými schopnostmi. „Samozřejmě, že díky tomu všechno prasklo, ale tenkrát byly patrně takové přestupky běžné, nedělaly se z nich velké závěry a Přerovu titul zůstal,“ dodává František Vaněk. A potom to přišlo: výkony v Praze zajistily do té doby neznámému mladíkovi dokonce nominaci na soustředění širšího kádru reprezentačního mužstva v roce 1951 v Českých Budějovicích. „Skutečně jsem na turnaji zazářil a poprvé si vlastně uvědomil, že co hokej potřebuje, mám v sobě. O nominaci na jih Čech se patrně postaral doktor Jaroslav Tintěra, dlouholetý trenér mládeže v Praze. Sledoval turnaj a zřejmě ho moje výkony upoutaly natolik, že se rozhodl doporučit mě tehdejším trenérům reprezentace Tožičkovi a Hermanovi. Byl to zážitek, trénovat s hráči, které jsem do té doby znal jen z reportáží v rádiu a nikdy je ne-

Mladí reprezentanti - zleva Scheuer, Pantůček a Vaněk.

viděl hrát," popisuje František Vaněk další kroky mezi hokejovou elitou. Společně se soustředěním reprezentantů měli v Českých Budějovicích seminář trenéři ligových mužstev, a ani těm Vaněk neunikl. Když zjistili, že prakticky nikomu nepatří, je hráčem „jen“ Mohelnice, začali se o něho pochopitelně zajímat. „Rozpoutala se malá bitva o moji maličkost především mezi Kladnem, který vedl trenér Tožička, dále Karlovými Vary, jež v té době postoupily do první ligy a měly velmi dobré mužstvo, Prostějovem, rovněž hrajícím mezi elitou, a také brněnským Královým Polem, vedeným trenérem Robertem Zóldem. Rozhodl jsem se pro Brno hlavně proto, že mělo elektroprůmyslovku, kterou jsem v Mohelnici studoval. Funkcionáři Králova Pole trochu narazili u vedení mohelnického klubu, které mě nechtělo uvolnit. Nevím, jestli litovalo, aby z Brňanů vytáhlo nějaké odstupné anebo si myslelo, že s mojí pomocí budou hrát vyšší soutěže, ale všechno se vyřešilo a od jednapadesátého roku se stalo Brno mým novým domovem," říká František Vaněk.

Královo Pole mělo za sebou dvě sezony v první lize; v roli nováčka skončilo mezi osmi účastníky na páté příčce a rok nato dokonce třetí. V královopolském kádru bylo několik hráčů z Prahy, kteří tehdy posilovali „venkovské“ kluby a tým hrál velkou hru, měl na dosah dokonce titul mistra republiky. Poslední dva zápasy však

v Ostravě s Vítkovicemi a v Prostějově, který se zachraňoval, prohrál, a s jednobodovou ztrátou na vítězné České Budějovice získal bronzové medaile. František Vaněk na vstup mezi ligové borce vzpomíná s úsměvem: „Když jsem poprvé otevřel za asistence hospodáře mužstva, skvělého člověka Jaroslava Vodičky, dveře kabiny a představil se nastávajícím spoluhráčům, pravil Jára Vodička: „Jak vidím, máš svoji výstroj, tak ji ukaž!“ Netušil jsem nic zlého, ale v okamžiku, kdy jsem vybalil hokejové nádobičko, kabina na okamžik ztichla, aby v následujícím okamžiku řvala smíchy nad mojí archaickou výstrojí. Ve srovnání s tím, jakou používali tenkrát v lize, byla ta moje opravdu bídna a samozřejmě jsem od hospodáře vyfasoval výrazně lepší. Moje ligová kariéra začala.“

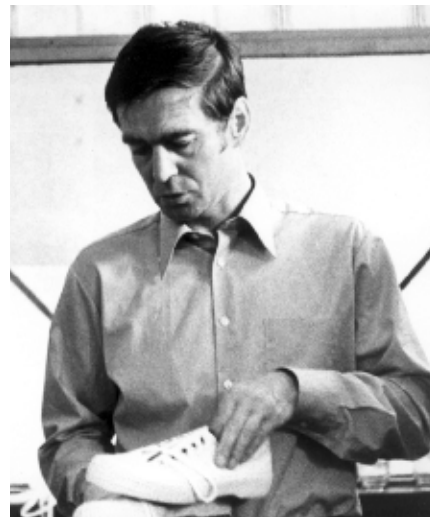
Ročník 1951/1952 se hrál ve třech skupinách po šesti účastnících a Královo Pole skončilo v B skupině po deseti (!) zápasech až čtvrté, do finále nepostoupilo, ligu vyhrály Vítkovice. V další sezoně Královo Pole postoupilo po dvanácti zápasech ve skupině mezi finalisty a skončilo šesté – vyhrál Spartak Praha Sokolovo. Jaké byly začátky Františka Vaňka v první lize? „Musím přiznat, že poměrně snadné, což bylo dáno tím, že nevládla velká konkurence. Hned jsem měl jisté místo v sestavě, a to se hrálo jen na dvě pětky, ne jako dnes na tři či čtyři. Spoluhráči v Králově Poli měli sice za sebou už několik sezon na umělém ledě, ale tehdy se netrénovalo denně a také zápasů nebylo tolik, takže jejich náskok nebyl tak velký. Tím, že jsem začal pravidelně trénovat a hrát, a měl v sobě talent pro hru, rychle jsem se zlepšoval.“

V ročníku 1953/1954 se na ligové scéně objevila Rudá hvězda, kterou – jak uvádějí v knize „Slavné dvacetiletí“ sportovní žurnalisté Lev Vašíček a Přemysl Jílek – nepřijali Brňané nijak spontánně, ani nadšeně. Královo Pole a Zbrojovka se cítily poškozeny a nechtěly své hráče do Rudé hvězdy, která jim nabízela výhodné podmínky, pustit. Nemohly tomu však zabránit a tak vytvářely kolem nového týmu prostředí, které mu nebylo nakloněno. Trvalo několik let, než výkony hráčů Rudé hvězdy tuto skutečnost změnily a tým nazývaný Kometa se stal miláčkem brněnských fandů. Do Rudé hvězdy přestoupili ze Zbrojovky brankář Trávníček, obránci Chocholatý, Sláma, Zamastil a útočníci Danda s Bartoněm, později Šubrt a v sezoně 1965/66 ještě Farda. Z Králova Pole obránce Olejník a útočníci Bubník s Vaňkem, v další sezoně Scheuer, dále Potsch, Pantůček, později ještě Kepák a Barta, a k odchovancům Králova Pole patřili také Skopal, Winkler a Meixner. Ve třetím roce působení Komety v lize převzal trenérské žezlo v týmu třebečský rodák Vladimír Bouzek, který – po návratu z Ostravy a dvouletém působení v Králově Poli – ukončil hráčskou kariéru. V první ligo-

vé sezoně skončila Rudá hvězda na druhém místě za Spartakem Praha Sokolovo, když měla ve finálové skupině při stejném počtu bodů s Pražany jen horší skóre. Kometa začala suverénně ovládat domácí hokejovou scénu a jak říká František Vaněk: „Na tehdejší dobu v ideálních podmínkách se sešli v Rudé hvězdě vynikající hráči. Měli jsme na mnoho věcí rozdílné názory, vyznávali různé hodnoty, ale spojovala nás touha vítězit.“

Hráči Komety tvořili také většinu v národním mužstvu a od roku 1956 mezi ně patřil také František Vaněk. „Vzpomínky na první světový šampionát, kterým byly zároveň olympijské hry v italské Cortině d'Ampezzo, nemám moc příjemné. V roli nováčků si naše lajna z Komety (nastupoval s křídly Návratem a Proškem) uhrála svoje (nastřílela nejvíc – 9 branek) a do nervózního dění v mužstvu jsme coby reprezentační bažanti nijak nevstupovali. Skončili jsme až patí a v šestičlenné finálové skupině jen jednou vyhráli, porazili jsme poslední Německo.“ (S vítězným týmem SSSR naše mužstvo prohrálo 4:7, s druhou Amerikou 4:9, třetí Kanadou 3:6 a čtvrtými Švédy dokonce 0:5) „Byla to tenkrát doslova národní tragédie, tak špatné umístění naše poválečná historie nepamatovala. Před zahájením turnaje jsme absolvovali zájezd do Anglie, kde jsme poráželi tamní kvalitní profesionální mužstva, tvořená převážně kanadskými hráči, a do Itálie jsme odjížděli s velkými ambicemi. Všichni byli přesvědčeni, že můžeme v Cortině uspět. Trochu zjednodušeně řečeno nevládla v mužstvu dobrá atmosféra, formu jsme zřejmě ztratili těsně před šampionátem na turné po Švýcarsku, a samozřejmě soupeři byli výborní. Doma nám dávali fandové debakl pořádně cítit a my, jako Rudá hvězda, jsme jejich hněv odnesli hned po návratu v ligovém utkání v Olomouci. Místní vojenský klub Tankista měl v brance reprezentačního gólmána Vodičku, kterému se předtím v Cortině příliš nedařilo, ale v tomto zápase byl vynikající, vychytal jej. Prohráli jsme o gól (1:2 a byla to jediná porážka Rudé hvězdy v základní části soutěže), a co vyváděl vyprodaný olomoucký stadion se ani nedá popsat,“ uzavírá vzpomínku na tehdejší hokejové Waterloo František Vaněk.

Také brněnský hokejový profesor, který při hře oplýval neuvěřitelnými nápady a často svými technickými fintami přiváděl soupeře k zoufalství, nemá ve sbírce medailí ze světových šampionátů zlatý kov, pro což má následující vysvětlení: „Byli jsme sice silná hokejová generace, ale v té době měli výborný tým také Švédové v čele s Tumbou, Björnem, Stoltzem, Peterssonem a dalšími. Zámožská profesionální NHL měla jen šest klubů, mnoho výborných hráčů působilo v amatérském hokeji, takže Kanadáné a Ameri-

Trenér Vaněk se chystá na letní trénik.

čané byli vždy nebezpeční. Sověti tehdy ostatní mužstva přehrávali vynikající fyzickou kondicí, perfektní kombinační hrou a velkou vůlí po vítězství. Dohromady sečteno bylo opravdu těžké na mistrovství světa uspět, zvláště když nám někdy v rozhodujících okamžicích chyběl potřebný kus štěstí, které ke sportu patří.“

František Vaněk dokázal během hráčské kariéry vystudovat dálkově

v Praze vysokou školu ekonomickou a získal titul inženýra. V této souvislosti se traduje pravdivá historka, že profesorský sbor a jeho spolužáci teprve v závěru studia, a to ještě jen náhodou zjistili, že skromný a na zkoušky vždy připravený muž, je československý hokejový reprezentant a hráč slavné Komety...

V šestatřiceti letech uzavřel dlouholetou aktivní dráhu a zahájil druhou – trenérskou. I když je v této profesi téměř pravidlem střídání klubů, František Vaněk funkci kouče spojil jen se čtyřmi: Komety, Olomoucí a ve Švýcarsku Sierre a Bielem, se kterým získal titul mistra země. Ve Švýcarsku platil za uznávaného odborníka a nebýt předpisu, který tehdy povoloval jen tříleté zahraniční angažmá, zřejmě by v tamní lize působil mnohem déle, i když: „Měl jsem tam opravdu velmi dobrou pozici a zájem o moje služby, zvláště po ligovém vítězství Bielu, byl velký. Po skončení tříletého působení projevili funkcionáři zájem o jeho prodloužení, ale vedení našeho svazu to zamítlo. Jenže mělo smůlu. Po sezoně se totiž objevil ve Švýcarsku na nějakém jednání tehdejší předseda Československého svazu tělesné výchovy Antonín Himl, a šéf klubu za mnou přišel s dotazem, jestli by nestalo zato pokusit se s ním v této věci jednat. Řekl jsem mu, že se osobně neznáme, ale že nemají co ztratit, ať to zkusí. Povedlo se, Himl si mě dokonce pozval na přátelskou debatu o hokeji a ještě rok jsem v Bielu zůstal.“

text: Jaromír Meixner, foto: archiv